

31.1.2021

Neděle Septuagesimae

Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží, dar a společenství Ducha svatého se všemi námi!

„Budte milosrdní, jako je milosrdný váš nebeský Otec.“ L 6,36

Píseň 25 (sl. 1 – 4) *K tobě duši pozdvihuji*

Modlitba: Hospodine, Bože svatý a věčný, děkujeme ti, že si nás všímáš, že máš o nás zájem. Dáváš nám den navíc, den sváteční. Den, ve kterém nic nemusíme. A k tomu dáváš svoje slovo, mluvíš k nám skrze Písmo svaté, písně, kázání, myšlenky, které samy přicházejí. Dáváš nám prostor, abychom rozjímali, modlili se, přiznali si svoje viny a dluhy a ujasnili si svou touhu vrátit se na správnou cestu. Otevíráš nám oči, abychom viděli svou nouzi i nouzi a potřeby svých bližních vedle nás i daleko ve světě. Dáváš Ducha odvahy a naděje, povzbuzuješ k solidaritě a milosrdenství. A takhle nepečuješ jen o nás, ale o každého, kdo ti dává svou důvěru. Za to, Pane, budiž slaven a chválen. Amen.

Čtení: Iz 58,7-11

Píseň 433 *Otče náš, milý Pane*

Text: L 16,14-31

Kázání: Divná je tahle řeč Ježíšova. Nepřekvapuje, že boháč nemá slitování s chudákem. Ale není divné, že Abraham nemá slitování s trpícím? A že Ježíš vypráví bez poznámky, bez komentáře, bez náznaku naděje příběh o věčné propasti, kterou nelze přemostit, překročit? Zdá se mi to takové primitivní, hrubé, jakýsi zákon odplaty: na zemi trpíš, v nebi se budeš radovat, na zemi se raduješ, v pekle budeš trpět. Raději se tedy neraduj? Přehlédněš nějakého chudáka a máš to na věky spočítané? Jediný vztah, jediné uklouznutí, chybička má rozhodnout o mém posmrtném osudu?

A kde je v tom příběhu Bůh? Jakou roli hraje? Co dělá? Hlubí propast? Přikládá pod pekelné kotle?

Bůh je skrytý ve jménu Lazar. Celé je to vlastně *Eleazar* a přeloženo znamená *Bůh pomohl, Bůh pomůže*. Což zní spíše jako ironie. Protože Lazarovi Bůh nepomůže, nechá ho ležet před zavřenými vraty, nechá psy olizovat jeho rány. Co je to za pomoc, která přijde až po smrti?

Jenže Bůh je také skrytý v Mojžíšovi a Prorocích. Skrze Mojžíše a Proroky promlouvá Boží slovo. Bůh pomáhá chudým a nemocným, nemohoucím a trpícím tím, že oslovuje, volá své věrné k milosrdenství. Nebud' netečný k vlastní krvi, ke svému trpícímu bratru, sestře, ke svému bližnímu. Nebud' lhostejný, otrlý, cynický. Nechej se unést soucitem a jedne rozhodně a bez váhání. Ujmi se jich, ošetři jejich rány vínem a olejem, doprav je do hostince, hospice, hospitálu, nemocnice, zaplať za jejich péči, dokud se nepostaví na vlastní nohy. Bůh pomáhá svým slovem, Zákonem Mojžíšovým, kázáním proroků. Jestliže na tomto světě někdo trpí, leží bezmocně před vraty dostatku, pak to není proto, že by na něho, na ni zapomínal Bůh, ale proto, že ustydl milosrdenství mezi lidmi, a zvláště ti, kdo znají Zákon a Proroky, Písmo svaté, hlas Boží, ti ten hlas neposlouchají.

Zatímco boháč za svého života mohl otevřít vrata, Abraham propast překročit nemůže. Jak nás vůbec může napadnout, že ta propast je od Boha? Sami si stavíme mezi sebou překážky a bariéry, propasti a příkopy. Co když vše, co nedokážeme překonat za svého života, zůstává fixováno navěky? Nikdo z lidí, ani vážený otec Abraham, přítel Boží nemůže překlenout propast, kterou jsme si mezi sebou svou necitelností vyhloubili? Nenapadlo nás nikdy, když jsme se rozešli, roztrhli, odcizili, že jednou může být pozdě? Příliš pozdě?

Ježíšovo vyprávění o boháči a Lazarovi je podobenstvím. Ježíš nepopisuje, jak to bude vypadat po smrti. Výjev z posmrtného života je fikce. Je to způsob, jak poukázat na to, na čem záleží tady a teď. Můžeš být zaujat všeličím, co se ti jeví jako důležité, ale nikdy nepomíjej milosrdenství a soucit. Nenech nikoho potřebného ležet před svými vraty bez povšimnutí. Nenech ani nikoho trpět před vraty bohaté Evropy. Ujmi se, pomoz, daruj na chudé, na charitu. Ještě dnes. Mnozí se spokojí jen s drobtý, přebytky, nemusíš se vydat ze všeho, co máš.

Tak tady bychom mohli pro dnešek skončit. Jenže mně to nedá, musím se ještě k něčemu vrátit. Jak ten boháč ani po smrti nic nepochopil. Hledí na Lazara a neosloví ho, neřekne: *Lazare, odpusť! Jak jsem jen mohl být tak necitelný!* Boháč mluví k Abrahamovi: *Otče Abrahame!* Abraham, otec víry, otec lidu Božího, to je pro něho partner, k němu se hlásí. *Otče Abrahame, pošli Lazara, ať mi poslouží.* Lazar není bratr. Abraham je otec. Patří mi a já k němu. Jenže Abraham řekne: *mezi námi a vámi je propast.* Boháč není zahrnut do Abrahamova „my“. Dávám si to dohromady s tím, že Ježíš mluví s farizeji. Farizeové nebývali žádní zvláštní boháči. Jejich majetkem byla příslušnost k lidu Božímu. Jako by si dělali nějaký zvláštní nárok na přední místa v synagogách, u otce Abrahama. Jako by jejich majetkem byl Mojžíš a Proroci. A z té společnosti Boží druhé vylučovali. Farizeové dávali almužnu, plnili své náboženské povinnosti. Ale měli tvrdé, kamenné srdce a neznali slitování vůči těm, kdo byli chudí Duchem, kdo podle nich nebyli dost dobří před Bohem. Ale právě ti, kdo druhé z Boží společnosti vylučují, hloubí propast mezi sebou a skutečným Božím lidem.

Kdo si myslí, že mají Mojžíše a Proroky, ale přitom je neposlouchají, nerozumějí Božímu hlasu milosrdenství, který z Mojžíše a Proroků zaznívá a netýká se jen materiálních věcí, ti se s Bohem míjejí. Podobně Ježíš říká: „Ne každý, kdo mi říká Pane, Pane, vejde do království nebeského, ale ten, kdo činí vůli mého Otce v nebesích.“ A tou vůlí je, abych neztratil ani toho nejmenšího. Nejde tedy jen o to, dávat almužnu, pamatovat na charitu, ale vidět v druhém bratra, sestru, bližního, člověka.

Abraham uzavírá: „Neposlouchají-li Mojžíše a Proroky, nedají se přesvědčit, ani kdyby někdo vstal z mrtvých.“ A skutečně. Když říkáme, že Kristus vstal z mrtvých, nikoho tím nepřesvědčíme o tom, aby bral vážně Ježíšova slova. Je to přece naopak. Jestliže nás osloví Ježíšova slova a činy, promění naše vidění, otevřou naše srdce, jestliže nás propojí se všemi lidmi do jednoho společenství Božích dětí, pak nám začne dávat smysl ta zvěst, že Kristus přesáhl hranice smrti a jeho slovo přináší vůni věčného života. Amen.

Píseň 477 (sl. 1 – 3) *Snažujme se ve všem právě*

Ohlášky, sbírka

Přímluvná modlitba: Za ty, kdo ochabují a umdlévají v lásce, kdo hledají zdroje síly milovat, unést trápení blízkých, přiblížit se cizím, pomoci trpícím. Za ty, kdo se cítí poníženi, degradováni na objekty pomoci, kdo prožívají ztrátu své lidské důstojnosti, kdo se nemohou pomoci dovolat, na které nestačí kapacita nemocnic...

Otče náš...

Poslání: Ef 2,13-22

Požehnání

Píseň 699 *Pane, dej, ať nás nic už nerozdvojí*